Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
SR10
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Freya Stob
f.stob@nijmegen.nl
T 06-46265789

Kenmerk
D220662856

Bijlage(n)
Bijgevoegd: ja

Datum 12 juli 2022
Betreft Zero Emissiezone Stadslogistiek Heijendaal

Geachte leden van de raad,

Uw raad heeft 23 september 2020 het Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit vastgesteld. Onderdeel hiervan was de invoering van drie Zero Emissiezones Stadslogistiek, met ingang van 1 januari 2025. Het gaat hierbij om de binnenstad, Hof van Holland en de campus Heijendaal. Met betrekking tot invoer op de campus Heijendaal staat in het uitvoeringsprogramma dat de haalbaarheid hiervan nog samen met de partners op de campus wordt onderzocht. Buck Consultants International heeft hiervoor in opdracht van de gemeente Nijmegen een haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren en hierbij de campuspartners nauw betrokken. In het onderzoek is onder andere geconcludeerd dat de baten opwegen tegen de kosten en dat er draagvlak is onder de campuspartners. Daarmee is voldaan aan de voorwaarde om over te gaan tot invoering van een zero emissiezone stadslogistiek en kan invoering op de campus Heijendaal worden meegenomen in het reeds lopende traject voor de deelgebieden Binnenstad en Hof van Holland.

Zero-emissie stadslogistiek
Nijmegen is een van de circa 30 steden in Nederland die overgaat tot het instellen van zero emissiezones voor stadslogistiek. Met het invoeren van zero emissiezones voor stadslogistiek mag de bevoorrading van winkels, bedrijven en instellingen alleen nog plaats vinden met logistieke voertuigen die geen uitstoot veroorzaken. Het feit dat er verspreid over Nederland een flink aantal zero emissiezones stadslogistiek komen, zal er naar verwachting toe bijdragen dat leveranciers en dienstverleners versneld overstappen op schone voertuigen en het gebruik van logistieke hubs aan de randen van de stad wordt gestimuleerd. Vanuit het Rijk zijn subsidies beschikbaar voor de aanschaf van elektrische logistieke voertuigen.

Ambities Duurzaam Bereikbaar Heijendaal
Op dit moment heeft circa 80% van de bestelbussen en vrachtwagens die in de omgeving van de campus Heijendaal rijdt de campus als eindbestemming. Invoering van een zero emissiezone stadslogistiek betekent dus een flinke verbetering van de luchtkwaliteit op de campus en vooral ook in de woongebieden er omheen. Het verduurzamen van de logistiek past dan ook goed binnen de ambities van Duurzaam Bereikbaar Heijendaal; een samenwerkingsverband tussen de onderwijsinstellingen, het ziekenhuis, de overheid en vervoersbedrijven. De campuspartners willen voor 2025 al opschalen qua laadinfrastructuur en het optimaliseren van de logistiek. Daarvoor hebben ze in 2019 de Green Deal Zero Emission Stadslogistiek getekend en werken ze samen in Living lab

Campus Heijendaal. Dit samenwerkingsverband onderzoekt hoe het dagelijkse goederentransport van en naar campus Heijendaal schoner, duurzamer, innovatiever en veiliger kan.

Onderzoek Buck Consultants International
In het onderzoek van Buck Consultants International (zie bijlage 1, 2 en 3) zijn door middel van een omgevingsanalyse en effectenanalyse de invoering van een zero emissiezone stadslogistiek op campus Heijendaal onderzocht en vastgelegd.

Omgevingsanalyse
Door middel van een omgevingsanalyse is het draagvlak voor de invoering van een zero emissiezone onderzocht bij de voornaamste campuspartners, overige belanghebbenden op het campusterrein en leveranciers. Daarbij is ook in gezamenlijkheid een voorstel voor de afbakening van het gebied gedaan.
De omgevingsanalyse laat zien dat er draagvlak is voor de invoering van een zero emissiezone bij de voornaamste campuspartners, overige belanghebbenden op het campusterrein en leveranciers. Wel hadden de campuspartners na afronding van het rapport nog wat praktische en financiële vragen, die inmiddels tot tevredenheid zijn beantwoord (zie bijlage 4). De ambitie om de stadslogistiek te verduurzamen sluit zoals gezegd aan bij de ambities van Duurzaam Bereikbaar Heijendaal.
Tevens zijn de buurtverenigingen uitgenodigd voor een toelichting op het haalbaarheidsonderzoek en is er in de nieuwsbrief van Duurzaam Bereikbaar Heijendaal aandacht besteed aan het voornemen om een zero emissiezone stadslogistiek in te voeren op de campus Heijendaal.

Kosten-batenanalyse
In het onderzoek zijn ook de kosten en de baten van invoering van een zero emissiezone in beeld gebracht. Hierbij is gekeken naar verschillende aspecten, waaronder investeringskosten, luchtkwaliteit, klimaatdoelen, en specifieke effecten op de campus (verblijfsklimaat, vestigingsklimaat). Over 25 jaar wordt 19kton CO_2 bespaard, 40.000 kilo NOx, 1300 kilo PM10 en 270 kilo PM2,5. De maatschappelijke waarde hiervan is circa 2,4 miljoen. De kosten bedragen circa 2 miljoen, waarvan circa 1,6 miljoen voor de gemeente (proces- en plankosten, camera's, verkeersborden, handhaving, beheer en onderhoud) en circa 0,4 miljoen voor het bedrijfsleven (wagenparkinvesteringen en/of business cases voor alternatieve oplossingen). De kosten en baten van een investering in een zero emissiezone voor Heijendaal zijn daarmee in balans; de investeringen zorgen voor voldoende 'maatschappelijk rendement'.

Extra aandacht voor bepaalde sectoren
Bepaalde sectoren vraagt om extra aandacht bij de implementatie. Het gaat hierbij om de zorg- en bouwlogistiek en zelfstandige ondernemers en het MKB.

Zorg- en bouwlogistiek
Voor de zorg- en bouwlogistiek zijn emissievrije alternatieven nog in ontwikkeling, bijvoorbeeld als het gaat om zwaar materieel en gekoeld transport. Bij de zorglogistiek zijn spoedzendingen ook een aandachtspunt. Om die reden zijn landelijk overgangsregelingen afgesproken (tijdelijke bepalingen) voor bepaalde type voertuigen die niet per 2025 emissievrij kunnen zijn. Daarnaast kunnen ontheffings-/vrijstellingsmogelijkheden worden ingesteld. Naast de landelijke regelgeving is hiervoor maatwerk mogelijk.

Zelfstandige ondernemers en het MKB

Onder zelfstandige ondernemers en het MKB in bouw, service en onderhoud is naar verwachting nog niet voldoende bekendheid over de komst van de zero emissiezones stadlogistiek. We gaan daarom extra aandacht geven aan deze doelgroep in onze communicatie. Daarnaast hebben ze veelal een klein wagenpark waardoor de overstap naar een emissievrij voertuig een relatief ingrijpende verandering is. Er lopen landelijke subsidies voor de aanschaf van een elektrische bestelwagen. Zelf gaan we een subsidie beschikbaar stellen voor de laadinfrastructuur.

Financiën
Voor het Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit is jaarlijks een exploitatiebudget van €315.000,- beschikbaar. Daarnaast is voor de invoering van de zero emissiezones stadslogistiek en de milieuzones voor brom- en snorfietsen vanaf 2023 een investeringsbudget van €1.400.000,- beschikbaar.
De provincie heeft aangekondigd dat we een subsidie van €250.000,- aan kunnen vragen voor de implementatie van de zero emissiezones stadslogistiek.
Op basis van de laatste begroting is er voldoende budget voor de implementatie. Voor het beheer van de drie zero emissiezones stadslogistiek is vanaf 2025 is jaarlijks circa €165.500,- nodig. Dit kan uit het jaarlijkse exploitatiebudget van €315.000,- betaald worden. Echter blijft er dan vanaf 2025 maar beperkt budget over voor andere (nieuwe) maatregelen. Daarom wordt de meerjarenbegroting voor het Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit geüpdatet en indien extra budget vanaf 2025 gewenst is, wordt dit aangevraagd bij de voorbereiding van de stadsbegroting 2024-2027.

Vervolg
De invoering van de zero emissiezone stadslogistiek op campus Heijendaal wordt meegenomen in de reeds lopende traject voor de deelgebieden Binnenstad en Hof van Holland. Als Nijmegen volgen we de landelijke richtlijnen en regelgeving.
Voor de instellingen op de campus vindt na het zomerreces een bijeenkomst plaats voor de medewerkers die in hun werk te maken krijgen met de invoering van de zero emissiezones stadlogistiek (inkoop, facilitair en bouw). Dit zodat ze zich kunnen voorbereiden op de toekomstige eisen die hiermee samenhangen en om procesafspraken te maken over de uitwerking van het ontheffingenbeleid.

Hoogachtend,
Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout	H.M.F. Bruls
gemeentesecretaris	Burgemeester

Bijlage(n)

1. Samenvatting Haalbaarheid ZES Campus Heijendaal (BCI)
2. Eindrapport Haalbaarheid ZES Campus Heijendaal (BCI)
3. Achtergrondrapportage Haalbaarheid ZES Campus Heijendaal (BCI)
4. Vervolgvraag Haalbaarheid ZES Campus Heijendaal